

Akkuma iimaanni dubbii fi hojiin taâ€™u, kufriinis dubbii fi hojiin taâ€™a

Description

Iimaanni dubbii fi hojii erga taâ€™e, kufriinis dubbii fi hojii taâ€™a. Kijibsiisuun dubbii qalbii kan taâ€™e â€œedhugoomsuâ€¢waan faallessuuf kufridha. Islaama jibbuun hojii qalbii kan taâ€™e â€œjaalalaâ€¢waan faallessuuf kufriidha. Dubbiin arrabaas iimaanaa faallessu kan akka Rabbii oltaâ€™aa arrabsuu kufriidha. Ammas, hojiin qaamolee amanti keessaa nama baasan kan akka siidaaf sujuudu kufriidha.

1-Kufriin qalbii keessatti â€œkjibsiisunâ€¢taâ€™uu

Kufriin qalbii keessatti kijibsiisu taâ€™u ni dandaâ€™a. Kunis aayat (ragaalee, mallattoolee fi keeyyattoota) Rabbii subhaanahu kijibsiisu, Ergamtoota kijibsiisu, duâ€™aan booda kaafamu fi jazaa Guyyaa Qiyaamaa kijibsiisu fi hundeeawan iimaanaa biroo kijibsiisuun taâ€™a. Qurâ€™aana keessatti warroota kijibsiisanii fi xumura isaanii bakka baayâ€™etti ni arganna. Akkuma haqa dhugoomsun hundee iimaanaa taâ€™e, haqa kijibsiisuun immoo hundee kufriiti.

2-Kufriin Dubbii arrabaatiin taâ€™uu

Ammas, kufriin dubbii arrabaatin taâ€™uu dandaâ€™a, osoo qalbiin dhugoomseyyuu ykn dubbii kufrii kanatti kan hin amannee taâ€™eeyyu. Osoo â€œMasih Rabbiidha â€œejedhe, ajaja Islaamaa fudhachuu didee fi â€œeqalbiin tiyya kana irraa homattu hin amanneâ€¢jedhee, kana ifa baasuu isaatiif inni kaafira, muâ€™mina miti.

Ibn Hazm ni jedha: nama dubbii kufrii dubbate, kufriin waamu fi kufrii isarratti murteessun Qurâ€™aana keessa akka jiru warri beekumsaa wal hin dhabne. Akka fakkeenyatti jecha Rabbii oltaâ€™aa:

﴿لَقَدْ كَفَرَ الظَّالِمُونَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾

â€œWarroonni Rabbiin Masih ilma Mariyam jedhan dhugumatti kafaranii jiru.â€¢ Suuratu Al-Maaâ€™ida 5:17

Ammas jecha Rabbii oltaâ€™aa:

﴿وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةُ الْكُفَرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ﴾

â€œDhugumatti jecha kufrii jedhanii jiru; Islaama [fudhachu] isaanii booda kafaranii jiru.â€¢ Suuratu At-Tawbah 9:74

Kanaafu, kufriin dubbiin akka taâ€™u sirriidhaa jechuudha. (Al-Muhalla 13/498=gabaabbinnaan)

Kufriin dubbii arrabaatin taâ€™uu wanta agarsiisu keessaa munaafiqota ilaalchissee jecha Rabbii oltaâ€™aa:

﴿وَلِئِن سَأَلْتُهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَحْوُنَا وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَعَائِيَتِهِ
وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴾٦٥٦٦
إِن تَعْفُ عَن طَآفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبُ طَآفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴾٦٧﴾

â€œYoo isaan gaafatte, dhugumatti [akkana] jedhu: â€œNuti haasawatti kan seennu fi taphannu qofa turre.â€ Jedhi, â€œSila Rabbiitti, keeyyattoota Isaatti fi Ergamaa Isaatti qishnaa (qoosaa) turtanii?â€ Rakkoo hin dhiyefatinaa! Erga amantanii booda kafartanii jirtu. Isin keessaa garee tokkoof yoo irra dabarre, garee biraa immoo ni adabna, isaan yakkamtoota waan turaniif.â€ Suuratu At-Tawbah 9:65-66

Ibn Taymiyaan ni jedha:

â€œNuti osoo itti hin amaniin kufrii dubbanne. Inumaa, haasawatti lixaa fi taphachaa turre.â€ jechuu isaanii waliin Iimaana isaanii booda akka kafaran Rabbiin oltaâ€™aan beeksisee jira. Aayaata (keeyyattoota) Rabbiitti qoosun kufrii akka taâ€™e ifa godhe. Nama kufrii kanaan qoma isaa balâ€™ise irraa malee kuni hin taâ€™u.â€ (Majmuuâ€™al Fataawaa 7/220)

Ibn Najiim ni jedha: â€œNamni baacoof ykn taphaaf jecha kufrii dubbate hunda biratti kafaree jira. Amantin isaa hin ilaallamu.â€ (Al-Bahrul Raayiq 5/134)

3-Kufriin hojji qalbiitiin taâ€™uu

Ammas, dhugumatti kufriin hojji qalbiis taâ€™uu dandaâ€™a. Hojiiwaan qalbii kan akka jaalala, tawakkulaa, sodaaâ€™i iimaana irraayyi. Faallaa kanaa, jibbuun, diina itti taâ€™uun, of tuulun hojji qalbii kufrii irraa taâ€™aniidha.

Ibn Taymiyaan ni jedha: Namni Rasuula (Ergamaa) dhugoomsee garuu isa jibbee, qalbii fi qaaman diina itti taâ€™e, inni kaafira.â€ (Majmuuâ€™al Fataawaa 7/556, ilaali 7/397,529,541) Akka fakkeenyaaatti Yahuudonni Nabii Muhammad sallallahu aleih wassallam Ergamaa Rabbii taâ€™u ni beeku, ni amanu. Garuu garmalee jibban, diina itti taâ€™an. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرَسُولِهِ وَجَبَرِيلَ وَمِيكَلَ
فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكُفَّارِ ﴿٦٨﴾

â€œNamni Rabbiif, malaykoota Isaatiif, Ergamtoota Isaatiif, Jibriili fi Miikaaâ€™ilaf diina taâ€™e, dhugumatti, Rabbiin kaafirotaaf diina.â€ Suuratu Al-Baqarah 2:98

Tafsiira aayah tanaa ilaachisee wanta Baydaawi jedhe keessaa: â€œâ€!. Malaykootaa fi Ergamtootatti diina taâ€™uun kufriidha.â€ (Tafsiiru Baydaawi-1/72)

4-Kufriin hojji alaa qaamoleen hojjatamuun taâ€™uu

Ammas, kufriin hojji zaahiraa (alaas) ni taâ€™a. Fakkeenyaaaf kan akka diinii Rabbii irraa garagaluu. Rabbiin oltaâ€™aan nama Isaa fi Ergamaa Isaatiif ajajamuu dide kufrii itti murteesse jira. Rabbiin oltaâ€™aan ni jedha:

٢٣ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِن تَوَلُّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكُفَّارِ

Jedhi, â€œRabbii fi Ergamaaf ajajamaa. Yoo garagalan, dhugumatti Rabbiin kaafiroota hin jaallatu.â€ Suuratu Aali-Imraan 3:32

Ibn Kasiir (rahimahullahu) aayah tanaa ilaachisee ni jedha: karaa keessatti Rasuula (Ergamaa) sallallahu aleih wassalam faallessuun kufrii akka taâ€™ee aayan tuni ni agarsiisti. Osso nafsee isaa keessatti Rabbiin akka jaallatu fi Isatti akka dhiyaatu odeesseyyu, hanga Nabiyyii xumuraa (sallallahu aleih wassallam) hordofutti malee Rabbiin nama kanaan ibsamee (Ergamaa faallessu) hin jaallatu.â€ (Tafsiir ibn Kasiir 2/336-337)

Al-Khallaal, gabaasa Al-Humeyd irraa gabaafame akkana jechuun dhiyeessa: Humeyd akkana jedha: namoonni akkana akka jedhan natti odeeafamee jira: â€œNamni salaata, zakaa, soomaa fi hajjii mirkaneessee garuu hanga duâ€™uutti kanniin keessaa homaa hin hojjanne. Yookiin hanga duâ€™uutti dugda isaa hirkisuun ykn qiblaa irraa garagaluun salaatu, kan mormuu yoo hin taâ€™in, dirqamoota fi qiblatti garagaluu kan mirkaneessu yoo taâ€™e, inni muâ€™mina.â€ Anis ni jedha: Kuni Rabbiitti kafaru ifa bahaan fi faallaa Kitaaba Rabbi fi Sunnah Ergamaa Isaati (sallallahu aleih wassalam). Akkasumas, faallaa hojji Muslimootaati. Rabbiin azza wa jalla ni jedha:

وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الْدِينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُوا الزَّكُوَةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ٥

â€œGara haqaatti qajeelun, amanti Isaaf qulqulleessuun Rabbiin qofa gabbaruu, salaata sirreessanii salaatu fi zakaa kennuu malee homaa hin ajajamne. Kuni amanti qajeeladha.â€ Suuratu Al-Bayyinah 98:5

Ibn Taymiyaan ni jedha: Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa ni jedha:

وَيَقُولُونَ إِمَانًا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطْعَنَا ثُمَّ يَتَوَلَّ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ ﴿٤٧﴾

مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٨﴾

â€œ[Munaafiqonni] â€œRabbiitti fi Ergamaatti amanne, ajajamnees.â€œ jedhu. Ergasii, san booda isaan keessaa gareen wayii ni garagalu. Isaan suni muâ€™mintootaa miti (warra amananii miti.)â€

- Suuratu An-Nuur 24:47

Garagaluun Rabbiif ajajamuu irraa garagaluudha. Akkuma Rabbiin jedhe:

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى ﴿٣١﴾ وَلَكِنْ كَذَبَ وَتَوَلَّ ﴿٣٢﴾

â€œ(31)-Hin dhugoomsine, hin salaanne. (32)-Garuu kijibsiissee garagale.â€ Suuratu Al-Qiyaamah 75:31-32

Kanaafu, kijibsiisun garagalu akka hin taane beekkamee jira. Kana irra, Rabbiif ajajamu irraa garagaluudha. Dhugumatti, wanti namoota irra jiru: wanta Ergamaan beeksise keessatti isa dhugoomsu fi wanta itti ajaje keessatti isaaf ajajamuudha. faallaan dhugoomsu kijibsiisuudha. Faallaan ajajamu immoo irraa garagaluudha. Kanaafiakkana jedhe: â€œ(31)-Hin dhugoomsine, hin salaanne. (32)-Garuu kijibsiissee garagale.â€

Dhugumatti Rabbiin oltaâ€™aanakkana jedhee jira:â€œ[Munaafiqonni] â€œRabbiitti fi Ergamaatti amanne, ajajamnees.â€œ jedhu. Ergasii, san booda isaan keessaa gareen wayii ni garagalu. Isaan suni muâ€™mintootaa miti (warra amananii miti.)â€ Suuratu An-Nuur 24:47

Osoo dubbiinu dhufee nama hojii irraa garagalee irraa iimaana ni dhabamsiiseâ€ Hangaakkana jedhutti: Qurâ€™aanaa fi Sunnah keessatti nama hojii [Islaamaa itti ajajame] hin hojjanne irraa iimaana dhabamsiisun iddo baayâ€™ee keessatti dhufee jira. Akkuma munaafiqaa irraa iimaana dhabamsiise.â€ (Majmuuâ€™al Fataawaa 7/142)

Ammas ni jedha: â€œKufriin wanta beeksisee keessatti Rasuula kijibsiisuun yookiin dhugaa taâ€™uu isaa beeku waliin isa hordofuu diduun taâ€™a. Akka fakkeenyaatti, kufrii Firaâ€™awna, Yahuudaa fi kan kana fakkaatanii.â€ (Ad-Darâ€™u 1/232)

Guduunfaa

â•—Kufriin amanti qalbii keessa jiruun, dubbii arraba irraa bahuun ykn hojii qaama irraa mulâ€™atuun taâ€™a.

â•—Haqa Rabbii oltaâ€™aa irraa dhufe kijibsiisuun kufriidha. Kuni kufrii qalbii keessatti taâ€™uuudha.

â•—Dhugaafis taâ€™i taphaadarrabaan dubbii kufrii dubbachuun nama kafarsiisa. Ragaan kana aayah suuratu tawbaa armaan oliiti (Suuratu At-Tawbah 9:65-66). Kanaafu, namni Rabbii oltaâ€™aatti, keeyyattoota Qurâ€™aanatti ykn murtiwwan Islaamatti ykn Ergamaatti qoosu, taphachuu ykn arrabsuu irraa of eegu qaba. Taâ€™uu baannan, osoo hin beekin kufriitti kufree hojiin isaa jalaa bada.

â•—Ammas, kufriin hojii qaamatinis ni taâ€™a. Kunis, takkaa hojii Islaama keessaa nama baasu hojjachuun takka immoo guutumaan guututti Islaama irraa garagaluun taâ€™a. Islaama hin baratu, hin dhageefatu, hojii irra hin oolchu. Kana irra, Islaama irraa dheessa. Arrabaan amane osoo jedheelle, kuni isa hin fayyadu. Ragaan kanaa: â€œ[**Munaafiqonni**] â€œ**Rabbiitti fi Ergamaatti amanne, ajajamnees.**â€ jedhu. Ergasii, san booda isaan keessaa gareen wayii ni **garagalu**. Isaan suni **muâ€™mintootaa miti (warra amananii miti.)**â€ Suuratu An-Nuur 24:47

[**Nawaqidul Iimaani al-qawliyah wal amalayah**](#)â€ fuula 39-44, Abdulaziz bin Muhammad

Date Created

March 25, 2020

Author

admin